

Константин Величков

Министърът поет,
преводач, художник, критик
и драматург

Стр. 4

22 януари в Рим

Икуменическо бдение за християнско единение

Стр. 6

Челе ди Булгерия

За преселенияна от нашите
земи към Апенините

Стр.8

Тракийските следи във Вечния град

Изображения на тракийската богиня Котис под поветата на днешния Рим

При строителни работи в Рим, през 1923 година, в района на улиците „Ливенца” и „По”, работници се натъкват на едно невероятно археологическо откритие: приказно украсени помещения, чието предназначение в началото е само загадка.

След внимателни проучвания от страна на археолози става ясно, че изображенията са на богинята Диана и на тракийската богиня Котис, наричана още Котито.

Сред многоцветните образи на птици и цветя изпъква Диана, с диадема от лаврови листа, галеща една сърничко по муцуната.

Сцените са богато украсени с херувимчета и купидони в малка лодка, дърпащи рибарски мрежи, в които се е заплела шията на един лебед.

Учените веднага разбират, че откритите антики не са гробници, поради наличието на шадраван, което показва, че всъщност става въпрос за светилище.

Мястото, архитектурата и богатите декоративни украси напомнят за мита свързан с тракийската богиня Котис. За нея се говори в творбата на Есхил „Едони” и в изгубената творба на Евполид „Баптаи”.

Баптаи е и името на сектата, която се предполага е извършвала мистични ритуали в открития храм. Култът към тази богиня е познат също в Атина, Коринт и Сицилия и е цитирана от римските поети Вергилий, Ювенал и Хораций. Гръцкият историк и географ Страбон сравнява ритулите в чест на

Котис с тези на Кибела. Те са един вид пречистване на вярващите, които се хвърлят в морето от скала, докато звучат ритмите на опияняваща музика, имитирайки рева на бик.

Водата е един от основните космични елементи, равняващ се на хаоса, от който се ражда редът, пресъздаден чрез излизане на сушата. Гмуркането е извървеният път между хаоса и реда, от незнанието към знанието, а преминаването през водата и пречистването е необходимо условие в много инициационни практики.

Както при много други вярвания посвещаваният трябва да премине през състоянието на ритуална смърт. Скачането в морето или във воден басейн, е начин да се премине в това състояние. В мистериите на тракийската богиня Котис, която се смята за двуполово (андрогинно) божество, присъства елементът на преобличането и смяната на пола.

Предполага се, че са се разигравали хомоеротични сцени, където се представя излизането на посвещаваните от старото им състояние на мъже и незнаещи, и „влизането” им в новия статус на жени като посветени. Предполага се, че по време на оргиастичните церемонии, посветените са се гмуркали опиянени в студената вода, за да провокират екстазен шок.

ВН/П43

24 Януари 2015 г. от 10.00 ч.-
Посещение на Ватиканските музеи и базиликата Св.Петър
За записвания: scuolabulgara@mail.com

Азбуки

Ненадминат по сила и ненадминат по храброст

1000 години от смъртта на цар Самуил

През 2014 година се навършиха 1000 години от смъртта на българския цар Самуил (997-1014 г.). С отбелязването на тази годишнина българският народ отдаде своята почит към един от най-забележителните ни средновековни владетели, посветил живота и управлението си на отстояването на свободата и независимостта на България.

В тази връзка се проведе редица инициативи, за да отбележат събитието, сред които беше и поклонението на българския държавен глава пред тленните останки на цар Самуил в Музея на византийската култура в Солун, беше направена заупокойна молитва в катедралния храм "Свети Александър Невски", а в Националния парк-музей "Самуилова крепост" край село Ключ се проведе историческият спектакъл "Неослепена памет".

Българите в Рим също почетоха паметта на големия български владетел. По този повод на 21 декември българският посланик в Италия – Марин Райков, откри изложба за делото на българския владетел и възхода на България в годините на неговото царуване. Паметни събития от времето на цар Самуил – героични битки, моменти на слава и величие до деня на трагичната му смърт, оживяха в документалния филм

ВН/П43

Българчетата в Рим празнуват заедно Българската Коледа

След представянето на филма "Ненадминат по сила и ненадминат по храброст" в българското посолство, възпитаниците на двете български неделни училища в Рим поздравиха посланиците и гостите с настъпването на Коледа.

Деца от училище "Асен и Илия Пейкови" представиха „Приказка за трите дръвчета“, чието морално и християнско послание напомни на всички, че не трябва никога да преставаме да мечтаем! Понякога мечтите се реализират по един необикновен начин, превръщайки се в нещо дори по-голямо, от онова, което някога сме си представяли! Учениците от училище "Св.Св.Кирил и Методи" представиха българските обичаи, свързани с народните традиции на Бъдни вечер и Коледа. Като награда децата бяха изненадани с пристигането на Дядо Коледа, който донесе специално за всяко едно от тях по един дар.

ВН/П43

На снимките: Сцени от „Приказка за трите дръвчета“ представена от децата от БНУ „Асен и Илия Пейкови“ Рим, които с помощта на сенки и музика на живо разказаха вълнуващата история.

Хоризонти

Наследниците на Орфей

Младостта и таланта продължават да тържествуват по световните сцени

Коледните и новогодишни празници бяха богати на музикални и театрални изяви, сред които беше и гастролът на операта „Русалка“ с участието на знаменитата и обаятелна българска млада изпълнителка Светла Василева. Младата и красива оперна певица от български произход беше перфектната

русалка и подгласница на руснака Максим Аксьонов, в ролята на принца. Аксьонов имаше изяви и с други големи имена в музиката, като французойката Мишел Бредт, Лариса Дядкова и Стефан Хумелс. Освен младостта нашата оперна дива има и най-блестяща изява на геният, свързан с българската оперна традиция

в Рим и изобщо на италианската сцена. От преудохотвореното й излъчване не скрива удивление журналистите на престижното музикално списание „Операрома“, посветено конкретно на музикални и оперни събития. За Русалката писаха както в България, така и ежедневниците „Ла Stampa“, „Кориере делла сера“, „Ла република“, „Авенире“ и много други италиански медии. Дали е случайно, че една наша млада оперна звезда гордо върви по стъпките на Гена Димитрова, Райна Кабаиванска, Борис Христов, Никола Гюзелев и др? Най-голямо внимание на представянето на Светла отдели списание „Операрома“, което чрез статия и снимки отрази изявата и овалите на целия оперен състав пред таланта на Светла Василева и Максим Аксьонов. За пореден път се убеждаваме, че освен чрез таланта, младостта участва и чрез своята сила и неуморност.

Не бива да подминаваме изявите на Валери Георгиев, който също беше представен от музикалното списание и от една Римска фондация. За коледните празници Георгиев гостува заедно с гръцкия виолончелист Леонидас Кавакос на престижния Фестивал Прокофиев в Санкт Петербург. Концертите на Валери Георгиев бяха под акомпанимента на оркестъра на петербургския театър „Марински“, което е едно от водещите имена в световен мащаб. Знаменитият българин подобно на Светла Василева също е име свързано и с Италия. В Русия той беше представен като възпитаник на Римската Академия „Санта Чечилия“.

Теодор Тодоров

Свидетелства от камък

Тоталитарна България през обектива на един италианец

Може за някои наши сънародници да звучи странно, но все повече италианци обръщат поглед към нашата България и то заради нашата природа, култура и история. На страниците на вестник „24 часа“ излезе интересната статия на Ваньо Стоилов, който разказва за италианския историк и правист Лука Понкироли, заснел над 1500 паметника в нашата родина. В продължение на 6 години италианецът ентусиазирано търси и снима паметници на тоталитарна България, издигнати в годините между 1944 и 1989.

„Интересът ми не е по идеологически причини. Аз съм демократ и ненавиждам всички режими по света“, пояснява 58-годишният Понкироли, но смята, че България има потенциал за туристически бизнес, насочен към западноевропейците. Смята, че при добра реклама паметниците могат да привлекат към страната ни много негови сънародници. Италианецът, има малък издателски бизнес, благодарение на който е издал туристически пътеводител за България с най-необходимата за един турист информация - хотели и телефони за резервация, интересни маршрути, исторически забележителности.

„Забелязах, че вашата страна предизвиква интереса на италианците. И когато се завърнеха от България, те имаха какво да разкажат, впечатлили са ги много неща“, разказва Понкироли. Самият тай остава впечатлен от паметника „1300 години България“ над Шумен и неговите размери и творчески решения. Оказва се, че сред всички страни от Източна Европа точно в България през тоталитарния период са построени най-много паметници. Не се знае точния брой на тези „социалистически“ паметници, но по осматриване на запаления изследовател, те са поне 3 хиляди. В този брой естествено не влизат монументите, които бяха унищожени през първите години след промените по идеологически причини или просто откраднати заради бронза. Не се учудва, че и много са изоставени на произвола на съдбата...

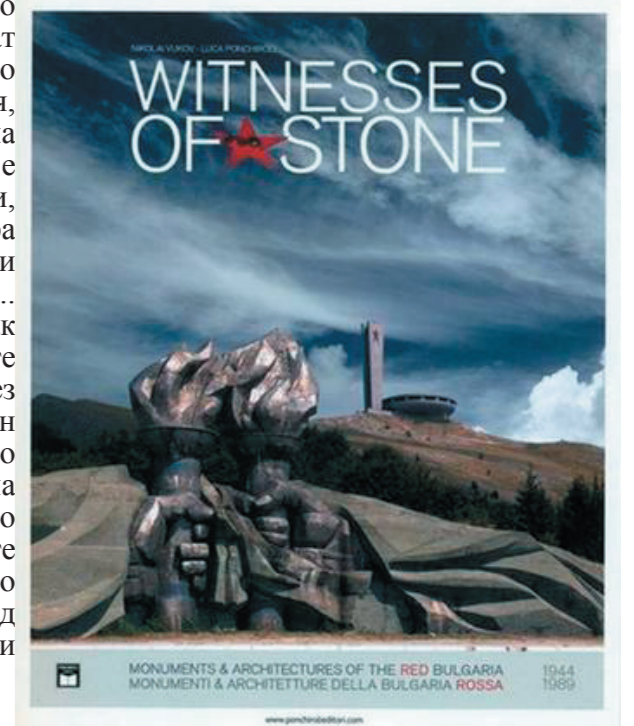
Лука Понкироли много добре запознат с историята на ястребинчетата и Митко Палаузов, за които научава от интернет, но искал лично да снима паметниците посветени на децата-герои. „Имам принцип никога да не вземам чужди снимки. Държа да направя мои, на тях да личи моят поглед към обектите“, пояснява той.

Финансира сам „експедициите“ си из България, като идва по няколко

пъти годишно, но би се радвал, ако се намерят спонсори, които да помогнат за реализиране на неговите инициативи. Понкироли е издал луксозния албум „Комунизъм от камък“, с почти всички от досегащите си снимки с български паметници. Издаден е в наистина ограничен тираж: едва 10 екземпляра на английски и пет - на италиански език. В съавторство с Николай Вуков от Софийския университет, но в съкратен вариант, книгата е издадена и на български със заглавието „Свидетелства от камък“.

„Винаги съм се чудил защо у вас на едно село примерно с хиляда жители му е бил нужен паметник, висок 17 метра“, споделя пред „24 часа“ Лука Понкироли и допълва: „Вашите паметници ме карат да мисля. Те задават въпроси, на които аз нямам отговор. Защо са били толкова много и защо е трябвало управляващите да вложат толкова ресурс в тях? Защо една страна като България, която тогава е изповядвала итерационализма, е строила паметници, от които извира национализъм? Като тези за 1300 година България... Интересно ме е още как вижданията на авторите им са се променили през годините - по един начин изглеждат фигурите до седемдесетте години на миналия век, когато строго са се спазвали партийните догми за изкуството, и по друг - във времето след това, когато вече се върви към попартата“.

ВН/П43

Дълбоки корени

Константин Величков

Министърът поет, преводач, художник, критик и драматург

Константин Величков е едно от имената в българската история и култура, което заслужава да бъде помнено и изучавано. Освен неговия принос към родната ни литература и изкуство, той е един истински пример като общественик и политик. Роден през 1855 г. в Татар Пазарджик, който още в средата на миналия век изтъква като културно-просветителен център. Баща му, Величко Петков-Кюркчията, е бил един от видните градски първенци, а майка му, Мариола хаджи Стоянова, също била видна и почитана жена, член на местното ученолюбиво дружество. Детските и ученически години в Пазарджик Величков преминават успешно и още от малък проявява склонност към рисуването. Неговите дарби, прилежание и любознателност му дават възможност да следва на държавни разнокси в новооснования в Цариград султански лицей. Турското правителство е дало такава възможност на едно извено дете да учи в този лицей. В Цариград младият Величков учи шест години - от септември 1868 до юли 1874 година, където се запознава с богатата история на града, с дейците на Просвещението и Църковния ни въпрос, а също и с представители на българското търговско и занаятчийско съсловие. Константин Величков се занимавал сериозно, изпитвал особено влечение към литературата и най-вече към френските романтици. Бил е един от първите лицеисти по успех и поведение. Още като млад става известен като автор, но и като преводач. Заедно със своя съученик Г. Николов превежда и издава (1872) "Лукреция Борджия", драма от Юго. На следната година печата собствен превод на Пушкиновата поема "Русалка", а през 1874 год. издава петактната си драма "Невенка и Светослав", посрещната добре от печата и играна в театър

"Османие" от възпитаници на лицей.

Завръщайки се от Цариград Величков се завръща в родния си град и се залавя за работа. Преподава в главното класно училище български език, френски, история и география, отдава се на читалищна, а след това и на революционна дейност. И когато готвеното въстание предвременно избухнало, бил уличен и разкарван чак до Одрин. Освободен, той се прибира отново в Пазарджик при близките си, но е било вече невъзможно да остане там и заминава отново за Цариград, за да търси работа. Става обикновен писар в Екзархията и като такъв праща дописки до

излизания в Букурещ вестник "Стара планина", редактиран от С. Бежан (С. С. Бобчев). В Цариград го заварва Руско-турската война и от тук вече се прибира в свободна България, в Пазарджик, в чиято уредба и управление участва като член и председател на окръжния административен съвет. Избран е за член на върховния им комитет, заседаващ в Пловдив. Сега той иска да служи на България с ума си, със силите си, с целия свой живот и ето в първите избори за народни представители в Пловдивското областно събрание той е избран от иробаската избирателна колегия (Хасковски департамент). Величков вече се установява за по-дълго в Пловдив - столица на Източна Румелия и среднище на умствен и политически живот. Тук той общува с Ив. Вазов, Мих. Малджаров, С. С. Бобчев, Дан. Юруков и др.; редактира известно време в-к "Народний глас", по-късно влиза в редакционния комитет на сп. "Наука", дето обнародва (в г. II) драмата си "Виченцо и Анжелина" и повестите "Жертви и отмъщение" (в г. I), "Найда" и "Зои" (в г. III); още по-късно, през първите месеци на 1885 год., редактира заедно с Вазов сп. "Зора", в което помества анонимно литературни характеристики за Ив. Тургенев, В. Юго, Адам Мицкевич и Раковски, а също и подписаните с инициали А. И. разкази: "Галасъм", "Загоненик", "Дядо Димитър" и др. Въпреки политическите му ангажменти Константин Величков продължава да се занимава с книжовна дейност, като е съставил между друго (заедно с Вазов) и обемистата "Българска христоматия" (изд. на Д. В. Манчев, Пловдив, 1884 г.), сериозен труд, в два тома, единствен по рода си за този период.

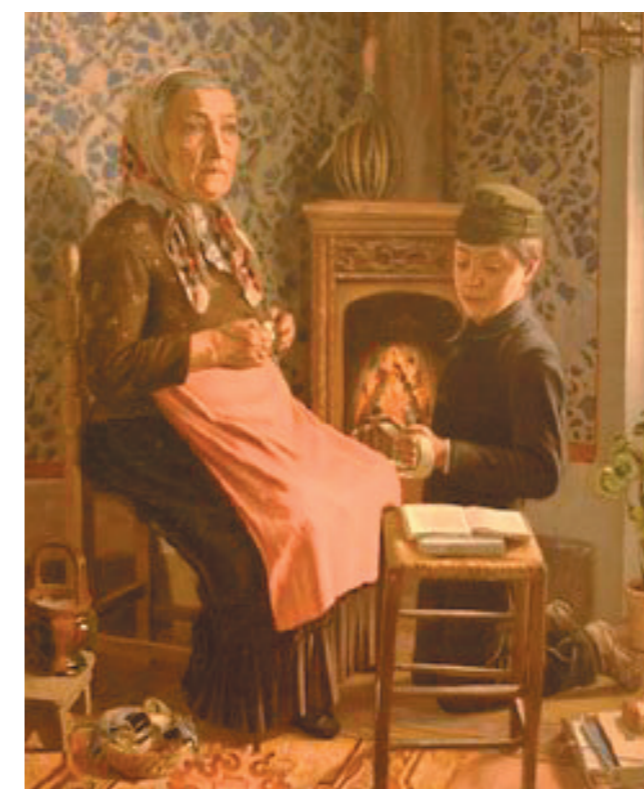
През май 1886 г. Величков е вече в Софийското Народно, където изтъква като изобличител на възтържествувалата партия на "казионните", поради което си навлича омразата на мнозина. Няма съмнение, че поради обаянието на своята личност и ораторските се качества, успява да влияе спечели много привърженици.

Горе: портрет на К. Величков от Антон Митов
Долу: „Флорентинец“ 1888, „Селянка“

Имало едно време

Константин Величков: „Баба и внуче“

Превратът на 9 август 1886 г. заварва Величков в Унгария, където междуременно се затвърждава Стамболовия режим, което принуждава и други видни русофили да напуснат родината. Така Иван Вазов се установява в Одеса, пишешки "Под игото", а Величков към края на годината заминава за Италия. Сега започва неговото "самоволно изгнание", което продължава цели осем години. Той се установява във Флоренция и в продължение на две години учи живопис в Художествената академия: рисува картини и студии, като се увлича с упоението на истински художник. Изкуството му доставя единствените мигове, в които забравя и страданията си, и мислите си по далечния роден край. Тук изучава подробно италианския Ренесанс и се увлича по великите майстори. Във връзка с това е ходил и до Рим цял месец, където скитал с наслаждение из галериите и по старините на вечния град. Навсякъде е работил усилено, без да мисли за здравето си и без да се обезсърчава от мизерните условия, в които е живеел, докато най-сетне заболява от плеврит. Организмът му отстоява на болестта, но оставя следи до края на живота му. Пише голяма част от "Писма от Рим", но след като престоя му във Флоренция става невъзможно, той заминава за Цариград, а от там за Солун, където е назначен от Екзархията за учител в Солунската българска гимназия.

Последните три години от изгнаническия си живот той прекарва в Цариград. И тук неговата душа е измъчена от болест, страдания и копнеж по родината. В едно писмо от това време той пише до свой близък сродник: "За сега не мисля нищо... Боря се с двама неприятели - болестта и мизерията..." И в такова ужасно положение работи усилено: пише хубавите "Цариградски сонети"; продължава "Писма от Рим", едно от най-дивните му творения. Започва мемоарите си "В тъмница" - сцени и случки из Априлското въстание, започва превода на Дантевия "Ад" и завършва едно ръководство по "Всеобща история на литературата" - т. VI) от съчиненията му ("Нашите учители") и т. IX - "Европейски писатели". От Цариград сътруднича на Вазовата "Денница", д-р Кръстевата "Мисъл" и Татар-Пазарджишкия в-к "Прогрес".

След падането на Стамболов (18 май 1894 г.) настъпва краят и на Величкото изгнание. Той се прибира в родната земя и вече при друга политическа атмосфера се предава отново на народополезна дейност. През същата година той встъпва в брак и става министър на общите стради и съобщенията. През декември кабинетът на Стоилов претърпява промени и Величков поема Министерството на просвещението. Близко три години той управлява това

министерство, през което време под ведомството му се извършват ред културно-просветни дела и множество реформи: основаване на Рисувалното училище, днес превърнато в Художествена академия; грижи за театъра чрез държавни субсидии и стипендии за следване по драматическо изкуство в чужбина; грижи за училищното ни дело и за образованието изобщо. С редица окръжни предписания до окръжни инспектори и директори на средни училища, министър Величков обръща внимание върху здравето преподаване на българския език, като се полага особена грижа за писмените работи и методиката на обучение; набляга за извънкласното четене на средношколската младеж, като се отарят все повече ученически библиотеки, читални и се държат ученически беседи, въвежда формено облекло за всички ученици. Освен това той учредява Висшия учебен свет и Постоянния учебен свет при Министерството на просвещението; основава сп. "Училищен преглед" [1896 - 1949], орган на министерството; създава закон за доставяне на два екземпляра от всички печатни издания за Народната библиотека в София и Пловдив. Въпреки всичко Величков си създава вражди и неодобрение сред някои, което се отразява на неговата чувствителна природа. Следва длъжността му в Министерството на търговията, но не след дълго се отказва. Останал без най-необходимите средства за преживяване, се отдава

на сцената!" След което бил изведен с помощта на полицията. Заради дръзката проява на другия ден официозните вестници едва ли не го представили луд и опасен за обществото. Междуматериалнитеиздрасловнипроблеми,между мрачните настроения и душевни мъчения Величков отново напуща, но вече завинаги България. Разпродава покъщнина, залага ценности и със сбраните на първо време пари заминава със семейството си за Гренобъл. Малко преди да отпътува в-к "Ден" (брой 1336 от 30. IX. 1907 год.) напечатва къса негова статия, в която той, измъченият и болен поет и общественик, казва: "Живее се в поробена страна. Не се живее в опозорена страна, особено кога си се родил и си носил вериги за нея. България, обаче, навсякъде ще я нося в сърцето си и ней ще бъдат всички мои мисли и чувства". България, която тъй силно и искрено е обичал и за която толкова много е страдал. Разочарован, Константин Величков решил да емигрира окончателно в чужбина. В един цариградски сонет казва:

Кой знае де ще си свърша дните;
Ще умра може би в чужбина аз,
Но вярата, що стрява ми гърдите,
Не ще угасне до последний час;
На смъртний одър ще я викам с глас
И тя ще ми склопи очите...

Константин Величков: "Ханъма"

на усилен литературен живот. Издава през 1899 г. "Цариградски сонети", преведени по-късно от Вл. Шак на чешки език; същата година става директор на новото списание "Летописи" [до 1905] и главен сътрудник на "Ученическа беседа" [1900-1904]. Ниските хонорари, го карали да живее в лишения и тревоги, докато не го изгнаничават за две години като дипломатически агент в Белград през 1901 г. Бившият министър посрещнал новото столетие обезверен и огорчен от безбройните политически интриги и нетърпима корупция и решил да се отдръпне от политиката. Недоволството му от управлението станало толкова голямо, че не се стърпял и през октомври 1907 г. по време на представление на "Доходно място" от Островски в Народния театър предизвикал публичен скандал. Когато актьорите стигнали до момента, посветен на злоупотребите на властта, Величков станал и разтреперан, посочил към ложата, където седели министрите. "Вижте ги! - извикал той. - Нека те да отидат да сменят актьорите

Но още във влака за Гренобъл припада, а три дни по-късно - на 3 ноември, умира. Държавата не отпуска пари за погребението, но неговата съпруга получава помощ от масонската ложа във Франция, чийто член Величков става още в младежките си години. Погребението е извършено с подобаваща тържественост в Гренобълските гробища, където тленните му останки са останали около година и половина. Масонската организация издържа и семейството му 6 месеца, докато вдовицата успява да получи пенсия от родната власт. Така, в мизерия и недоимък, завършва своя земнен път човека, останал в новата ни история като един от малцината неподкупни политици. През пролетта на 1909 год. тленните останки на Константин Величков са отнесени в София.

По материали на Стефан Попвасилев

Духовни двери

Християнството на кръстопът

Разделенията между християните са плод на егоизма и нараняват Църквата

Историята на Църквата е белязана от „тежки и болезнени разделения“, поради догматични и пастирски разногласия, политически причини и лични сблъсъци, но в чиято основа стоят винаги „егоизъм и високомерието“. Това посочи Папа Франциск в катехистичната си беседа на генералната аудиенция на площад „Свети Петър“, която посвети на икуменизма. Папа Франциск, който за първи път не участва в сутрешните работни сесии на Синода за семейството, призова повече от 50 хиляди поклонници и вярващи да се молят за синодалната асамблея и за семействата, които „често са наранени и измъчени“.

Светият Отец продължи цикъла от катехистични беседи посветен на „Божия народ“, като подчерта, че „съществуват много братя, които споделят с нас вярата в Христос, но които принадлежат на други деноминации или традиции различни от нашата“.

„През историята тези разделения често са били причина за конфликти и страдания, дори и на войни. Но и днес отношенията не винаги са белязани от взаимно уважение и обич“.

Какво е нашето отношение към това? Дали сме безразлични или вярваме, че може и трябва да вървим към помирието и пълното общение?, запита риторично Папата:

„Разделенията между християните нараняват не само Църквата, но и Христос. Понякога те продължиха твърде много в историята, стигайки

до наши дни, за което вече изглежда трудно да се възстановят всички мотивации и преди всичко да се намерят възможни решения. Причините за тях са различни: от различията по догматичните и морални принципи и различни богословски и пастирски концепции, до политически причини и сблъсъци дължащи се на неприязън и лични амбиции. Но несъмнено, зад тези разделения и разцепления се крие винаги егоизъм и високомерието, които са причина за всяко неразбирателство и ни правят нетолерантни и неспособни да се вслушаме и приемем онзи, който мисли различно от нас“.

Пред тези разделения, посочи Папата, „не трябва да липсва молитвата“. Господ иска от нас да не се затваряме за диалога и срещата, а да приемем всичко валидно и позитивно, което ни се предлага от онези, които мислят различно от нас:

„Господ иска от нас да не спираме погледа си само на онова, което ни разделя, а по-скоро на онова, което ни обединява, като се стремим да опознаваме и обичаме повече Исус и да споделяме богатството на неговата любов. Това води до конкретното приемане на истината, заедно със способността да си прощаваме, да се чувстваме част от едно и също семейство, да виждаме другия като дар и да вършим заедно много добри и милосърдни дела“.

Трябва да вървим заедно и да се молим едни за други, призова Папата. Това, подчерта той, „се нарича духовен икуменизъм: да вървим заедно по пътя на живота чрез нашата вяра в Исус Христос Господ“.

„Всички трябва да влезем в общение с другите, в общение с братята от нашата Църква, но и в общение с всички онези, които принадлежат към различни общности, но вярват в Исус“.

При поздравите на различни езици, обръщайки се към френско говорещите вярващи и поклонници, Папа Франциск ги призова да се молят за настоящия Синод на епископите:

„Това е важен момент за живота на Църквата, но и за подкрепата на нашите семейства, които често по различни начини са наранени и измъчени“.

Накрая Папата припомни Европейския ден за дарение на органи, като пожела „чрез тази особена форма на свидетелството на любов към ближния да се закриля сигурността за смъртта на дарителя и да се избягват злоупотребите и трафика“.

По материали на Радио Ватикана

Икуменическо бдение за християнското единение

На 22 януари в римската енория „Свети Поликарп“ щесе проведе икуменическо молитвено бдение, чийто организатор е римския диоцез. На богослужението - провеждащо се в контекста на Молитвената осмодневница за християнско единение, която ще завърши с вечерна молитва, предстоятелствана от Папа Франциск на 25 януари в римската базилика „Свети Павел извън градските стени“ – ще вземат участие представители на различните християнски деноминации, присъстващи в Рим. Бдението ще бъде предстоятелствано от монс. Джузепе Марчанте, помощен епископ за източната част на Рим, а литургията на Словото ще бъде водена от монс. Силан Спан, епископ на Румънската православна църква в Италия. По време на богослужението представителите на различните християнски деноминации в Рим ще извършат жестове на единение, взаимствани от темата на Молитвената осмодневница и вдъхновени от символиката на водата и на Христос „живия извор“.

„Това молитвено бдение е щастлив повод за укрепването на братските връзки между католици, православни, протестанти и англичани“, посочва монс. Марко Няви, ръководител на икуменическия отдел към римския диоцез. В глобализирания свят, продължава монс. Няви, „има опасност всички да бъдем поставени в периферията. Но молбата на Исус към самарянката, „Дай ми да пия“, ни поставя отново в центъра. Диалогът при кладенеца ни насърчава да открием, че водата, която утолява нашата жажда е самия Исус. По този начин, чрез срещата и диалога с Исус, който е истинския извор на спасение, всички отново се завръщаме в центъра на християнското послание“.

По материали на радио Ватикана

Християнски календар

“А когато се кръсти целият народ, и когато Исус, след като се кръсти, се молише, отвори се небето, и Дух Свети слезе върху Него в телесен вид, като гълъб” (Лука 3:21). “И ето, глас от небесата, който казваше: Този е Моят възлюбен Син, в Когато е Моето благоволение” (Мат. 3:17).

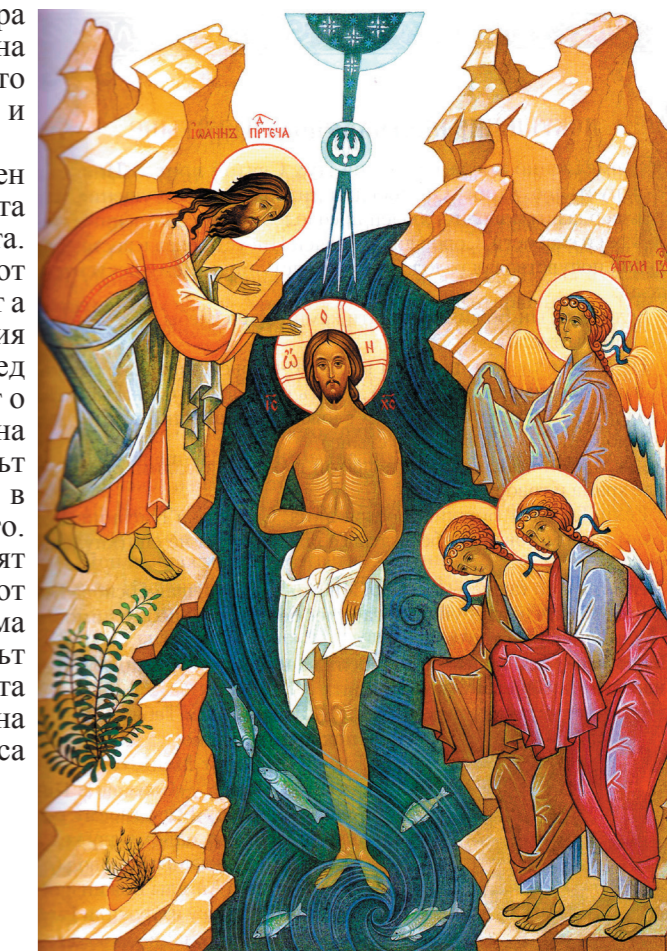
6 Януари - Св. Богоявление

На този ден празнуваме кръщението на Господ Исус Христос от Свети Йоан Кръстител в река Йордан.

Със светото Кръщение на Исус беше символизирана Христовата мисия пред света и показан пътът на нашето спасение. С потопяването във водите на река Йордан Господ поема върху Себе Си греховете на хората и умира под техния товар, а с излизането от водата символизира Неговото възкресение.

Също така и при хората светото Кръщение символизира умирането на старият греховен човек а излизането от свещения купел символизира очистването на кръстения, неговото обновяване и възраждане.

Смята се за ден на мъдростта и светлината. Отбелязва се от православната църква с литургия и водосвет. След символичното кръщаване на водата свещеникът хвърля кръста в реката или езерото. Мъжете се хвърлят да го извадят от водата. Приема се, че ако кръстът замръзне, годината ще е плодородна и хората ще са здрави.

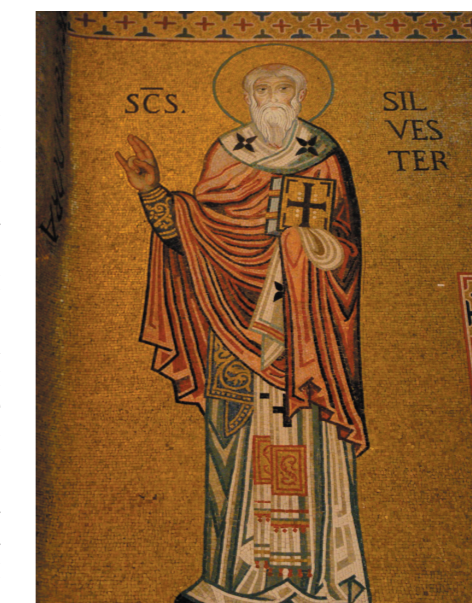
2 Януари - Св. Силвестър, Римски Папа

Св. Силвестър е роден в древния Рим. Тогава идвали много страници, а младият Силвестър много обичал да ги подслонява в гостоприемния си дом. За повече от година негов скъп гост бил епископ Тимотей, който пристигнал в Рим да благовестува на езичниците, които били огромно болшинство в този международен град, а християните били около 200 000. Евангелският проповедник спечелил мнозина идолослужители за Христа и Църквата, но градският началник Тарквиний заловил епископ Тимотей и го затворил в тъмница. Три пъти го изтезавали с бич, за да се отрече от християнската си вяра и понеже останал непреклонен, той бил обезглавен.

Градоначальникът повикал Силвестър да принесе жертва на боговете и го заплашил с мъчения и смърт, ако не изпълни заповедта. Св. Силвестър предвидил близката смърт на користолюбивия и жесток управител и му отговорил с евангелските слова от притчата за безумния богаташ: “Нощес ще ти поискат душата” (Лука 12:20) – и му заявил, че неговите заплахи няма да се сбъднат! Самонадеяният Тарквиний наредил да заведат Силвестър в тъмница и да го оковат във вериги, но като седнал да обядва, заседнала рибена кост в гърлото му и към полунощ умрял. Силвестър бил освободен от затвора.

30 годишен Силвестър бил ръкоположен за дякон от папа Милтиад, а след неговата смърт бил избран за Римски епископ и станал тридесет и петия папа.

През неговото светителство (314-335 г.) били проведени най-важните реформи на император Константин

Велики (306-337 г.) за прекратяване на гоненията и за тържеството на християнството и спокойствието на Църквата. Чрез своите пратеници Осий Кордубски и двама презвитери св. Силвестър подписал актовете на Първия вселенски събор в Никея през 325 година. Преименувал неделния ден от “ден на слънцето” в “ден Господен”, понеже в неделния ден Господ Исус Христос възкръснал от мъртвите. С думи и дела светителят надзирал своите духовни чедра. Стенгал дисциплината на клириците, като строго забранил да се занимават с търговия.

След много и плодотворни трудове, с които привлякъл в Христовата вяра мнозина езичници и юдеи, св. Силвестър блажено починал в Господа. Светите му мощи почиват в построената от него гробница върху катакомбата “Св. Прискила” и неговата гробница е една от най-старите гробници на “Вечния град”.

7 Януари - Св. Йоан Кръстител

Господи, прости всичките ни грехове и ние ти обещаваме да станем по-добри!

Когато наближило време Исус Христос да се яви, свети Йоан Кръстител излязъл от пустинята, където дотогава живеел в строг пост и молитва. Вестта за големия праведник се разпространила много бързо и хората отблизо и далеч идвали да го видят. А той проповядвал на всички да се покаят, защото Спасителят на света иде!

Да се покае човек значи да осъзнае греховете си и да съжалява за тях. Само тогава той ще стане по-добър и ще победи злото в себе си, за да може да общува с Бога. Нали Синът Божий затова е дошъл на земята: за да изкупи греховете на хората и да им даде прошка, ако се покаят.

Свети Йоан се нарича Кръстител, защото кръстил Христа.

Свети Йоан Кръстител бил много смел човек. Той изобличавал всички грешници, без да се съобразява с техния сан и пост. Като разбрал, че тогавашния

еврейски цар Ирод – син на онзи Ирод, който избил Вилгеемските младенци – се бил оженил за жената на брат си, отишъл при него в двореца и му казал, че не бива да води братовата си жена!

Ирод много се ядосал, но не сторил нищо лошо на Кръстителя, защото целия народ, а и сам той го почитал като пророк. Но царицата – Иродиада – не могла да си намери място от гняв. Тя решила в себе си на всяка цена да погуби Йоан и само чакала сгоден момент за това. И той дошъл.

Веднъж Ирод празнувал рождения си ден. Били поканени знатни гости. Сложена била богата трапеза и се леело тежко вино. Свирила музика и рабини танцували. Танцувала и дъщерята на Иродиада – Саломия. Нейната красота и буйната ѝ игра довели гостите до полуца, а пияният Ирод извикал, че ще ѝ даде всичко, което поиска, дори половината от царството си!

Девојката отишла да се посъветва с майка си какво да поиска. Очите на Иродиада хищно блеснали и дива злоба изпълнила сърцето ѝ: ето сега тя вече можела да си отмъсти на Кръстителя. Получена от майка си, Саломия поискала на блюдо главата на Йоан Кръстител!

Ирод се натъжил твърде много, защото и той сам почитал Йоан, като знаел, че е праведен и свят мъж. Но, уви – вече бил дал царска клетва, че ще изпълни обещанието си. Посекли Кръстителя, донесли на блюдо главата му, и я дали на девојката, а тя я занесла на майка си. Преданието твърди, че за ужас на всички присъстващи отсечената глава проговорила и всички чули упрека на свети Йоан към Ирод, че не бива да води братовата си жена!

Господи, прости всичките ни грехове и ние ти обещаваме да станем по-добри!

Парадел 43

Главен Редактор: Венета Ненкова

Зам. Гл. Редактор: Теодор Тодоров
Сътрудници: Мариола Георгиева,
Милена Рачева, Йорданка
Минева

Майл: scuolabulgara@gmail.com
Сайт: www.paralel43.jimdo.com
Тел. 0039 348 35 30 943

Настоящото издание е продукт на Културната Асоциация с идеална цел “Парадел 43”, създадена в Рим през 2014 год.

В основната дейност на асоциацията е заложено популяризирането на българския език, култура и история.

За историята и преселенията от нашите земи до Апенините

Днес много любители на прабългарската теория знаят как една група от прабългарско население и потеглила от старата прародина, заселвайки се в Северна Италия, в Лангобардия, под натиска на чужди племена в Приазовието. Именно в същия момент се създава и Дунавска България. Освен Дунавския дял на прабългарите обаче има едни малко неизвестни наши поселения тук на Апенините, а те не са маловажни, защото обесняват макар частично доколко все пак си приличае и със съвременните италианци.

Не мога да не забележа, че понятието „пела“ има също не само символична връзка с траките. Оказва се, че далеч назад в античността Балканите и Апенините са заселени от население наречено от гърците „пелазги“, а от там и запазени названия, като „челе“, „целе“, „пела“, „пеле“. Днес с подобно звучене е например Ченто челе град, където има и българска общност от емигранти. Топонимите и лингвистиката, когато сме критични показват много. Така например много крепости в България могат да се проучат, ако анализираме и имената им или на местностите, стига във Ватикана да има някакви антични карти за целта.

През античността древните гърци са описвали самите пелазги като варвари, но дали е така не знаем. Може би, както и траките са били страховити войни. Знаем обаче, че са имали цивилизация доста преди самите елини да се появят на Балканите, а именно това е свързващо звено между най-древните заселени райони между Апенините и Балканите. Трябва да изведем може би една нова „пелазгийска“ теория защото пелазгите са факт почти до времена, когато открито се говори по изворови данни и за траки и за етруски. Траките са коренното население получено като субстрат от смесването на конни и заварени уседнали земеделски народи, а етруските древно население на Италия.

Ако се базираме на легендите, случаен

ли е фактът, че именно жители на Троя са създали Рим. Знаем, че по време на Троянската война именно траките са съюзник на Троя срещу гръцките царе. Със сигурност околностите на града имат предистория и от времето преди синоикизма (сливането) между хълмовете Авентин, Палатин, Квиринал, Есквилин, Целий, Капитолий и Есквинал. Кой се замисля за това, стъпвайки днес тук, като се има предвид значимите събития и преди класическата римска република. Но да се върнем към въпроса за българските връзки тук.

Само преди месец се писа тук там за

връзката на България с едни наши стари поселения от Южна Италия и се вметна, че са били от V век след Христа. Всъщност факт е, че има българска общност, която е свързана не само с Лангобардия и прабългарските поселения, а и с някаква мистична много по-ранна колония. За жалост не знаем колко са били на брой тези мигранти от Балканите по малко неизвестни причини. Откритието е признато и от Енциклопедия Либера. Около Салерно, в Южна Италия, има малка планина на име „България“ (Monte Bulgaria), дори очевидци смятат, че

сянката и изображението ѝ погледнато от едната посока прилича на полегал лъв. Дали е символика или факт не знаем. Там днес се намира селището Челе ди Булгерия или Целе ди Булгерия, както го наричат на някой диалект. Учудваща е връзката с прословутият топоним Челе или „пела“, „пеле“. Има и няколко места с връзка и в друг аспект, например и до днес има култ към Св.София, която тачим и в нашата църква. София символизира мъдростта, тя е най-зрялата от светиците Вяра, Надежда и Любов, които са нейни подопечни. Много храмове днес почитат тази свята жена. Тук в националния парк между река Мингардо Бузенто и Чиленто, става дума за много ранен култ към Света София, т.е. още от V век, когато малко преди това християнството е прието във Византия. Наблизо е и връх Тоцо дел Мойо със своите 1225 м. Челе ди Булгерия е с население около 2000 души и е интересно да бъде посетено.

Връзката между Италия и народите населявали нашите земи не спира до тук. Можем да засегнем и въпроса за българските богомили, за които започва да се говори в периода между X-XI век. По данни на късни средновековни източници монахът Варлаам бил принуден да напусне византийските предели към 1351 год., идвайки в Калабрия. До края на живота си Варлаам живее в Италия, а негов сподвижник е българинът Акидин, родом от Прилеп, днес Македония. Двамата създават поредица от произведения, в които излагат възгледите си, основаващи се

и Платон, а към Бог подхожда по-различно. Не се апелира към покорство и преклонение към царе и религия, а към свобода. Именно тук е донесена от България и т.нар. „Тайна книга“, за която напоследък се публикува доста информация. Тази тайна книга показва пряката връзка с българските богомили и еретиците от Босна и Унгария. Ересите се размножават и достигат и сръбската и руската земя. Във Франция се стига до масови религиозни войни, а в Италия до кледи и гонения. Смята се, че Булгарос, Булгаро е нарицателно за нашия народ, такива селища има и във Франция.

Малко се досещат за вероятна по-ранната връзка не от прабългарски, а от тракийски и раннохристиянски времена. Оказва се, че земята между Челе ди Булгерия и българската планина в Италия е имала някакво мистично ранно поселение, може би от времето на Борис Михаил и Симеон Велики. По-късно Калоян също има връзка с папите и Италия. Той дори е наречен славен мъж със знатно „римско потекло“. Нека си спомним император Максимиан Тракиец, може би някой аристократ е съхранил тук в Рим писание за връзка с него и нашите предци, но то не е достигнало до нас.

Обратно като бумеранг идеите на Акидин и Варлаам стават популярни и в България към края на XIV век, но епохата е тъжна всичко е прекъснато от пагубното турско робство и изтребителната инвазия на султаните. Оказва се, че може би и катарите в Италия и албигойците във Франция с духовни бащи българи, са наводнили с ереста си цяла Европа. Твърде вероятно е, въпреки мерките на църквата и държавите, всичко да тръгва именно от Италия и местата свързани с българската общност от V век. Българите и до днес сме адаптивни към промени, гъвкави и с много таланти.

След феодалното подтисничество на византийците в земите ни, ересите е трябвало да избият някъде. При Борис и Симеон народът плащал на царете малък данък: едва лъжица мед и чаша вино, но при византийската темна система и експлоатация при наложените „солиди“ като облагане не е за учудване, че хиляди българи предпочели една паралелна власт, различна от държавната и църковната. Именно 2/3 от войните на Асен и Петър, когато вдигат въстание през 1185 г., са били именно еретици неудобни на Византия, такива има и в по-ранните брожения. Оказва се, че два века по-късно, а на места и до XVI век ересите са проблем за цяла Европа.

Теодор Годоров

